

La bossue

སྤྲུལ་བྱ་གཅིག་ནི།

L'histoire de l'autre bossue

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

སྤྲུལ་གཞི་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal. Un jour, elle pensa : «

དེའི་ཚེ་དག་སྤོང་མ་ཚོན་མོ་དག་འཕོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་སྤོང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་པོའི་ཀླན་དག་འར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདུག་པ་
ལས་།

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal.

ཕྱི་ཞིག་ན་དེའི་སྒོ་སྤྲུལ་པ་

Un jour, elle pensa : «

Les grandes auditrices, les anciennes qui sont douées de pouvoirs surnaturels vont à Videha, le continent de l'Est. Elles vont aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest. Elles vont dans le monde des Trente-Trois Dieux, et dans les contrées riches, prospères et heureuses où les moissons sont bonnes et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Elles y reçoivent de nombreux aliments purs et nobles, reviennent ici et les consomment.

ཉན་ཐོས་ཆེན་མོ། གནས་བརྟན་མ་གནས་བརྟན་མ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྒྱ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྒྱ་འབྲུལ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> གྲིས་
འདི་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་སོང་།

Les grandes auditrices, les anciennes, les anciennes douées de pouvoirs surnaturels partent toutes d'ici vers Videha, le continent de l'Est.

བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྲན་དང་རྩལ་གྱི་བན་ <«ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> ལང་སྤྱོད་དང་སྤྲུལ་བྱ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཡུལ་དང་གཞན་ཡང་ལྷོངས་འབྱོར་པ་དང་
རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལེགས་པ་དང་སྤྱོད་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་ལྷོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་

Elles partent aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ལ་ཐས་གཙང་ <«ཞལ་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> མ་བཟང་པོ་མང་པོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་བྱེར་ནས་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།>

y prennent de nombreux aliments purs et nobles et

འོངས་ཏེ།

reviennent et

ཟ་བར་བྱེད་ན་ <«ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།>

les mangent. De ce fait,

Si, comme elles, je possédais ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est. J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. J'y recevrais des aliments purs et nobles en quantité et je les mangerais. Il faut que j'obtienne ces pouvoirs surnaturels. »

བདག་གིས་ཀྱང་རྩལ་ཞིག་ཐོབ་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་སོང་།

si j'obtenais moi aussi ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est.

བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་དང་རྩབ་ཀྱི་བན་ <«ཕེ»> <«ཞེས་»>གྲགས་ལང་སྟོན་དང་སྤུལ་ཅུ་ <«གཡང་»> <«མི་»> <«ཕེ»>བཟུང་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ <«གཡང་»> <«ཕེ»>ལྟེན་ཡུལ་དང་། གཞན་ཡང་

ལྷོངས་འབྱོར་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལོགས་པ་དང་སྤྱོད་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་ལྷོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ལ།

J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ཁ་ཐས་གཙང་མ་བཟང་པོ་མང་པོ་སྤངས་ཏེ་

j'y prendrais aussi de nombreux aliments purs et nobles et

བཟའ་བ་ཞིག་ན།

je les mangerais. Donc,

མ་ལ་

décidément,

བདག་གིས་ཀྱང་རྩལ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་མོ།

moi aussi, je développerai les pouvoirs surnaturels. » pensa-t-elle.

« Qui pourrait m'expliquer le moyen d'obtenir ces pouvoirs surnaturels ? se demanda-t-elle. Les nonnes, puisqu'elles sont toutes jalouses, elles ne l'expliqueront pas. Les moines, il est difficile de les aborder. Je ne réussis même pas à entamer une conversation avec ceux qui sont dans la nonnerie. Jamais ils ne m'expliqueront les étapes pour acquérir ces pouvoirs.

དེས་ཡང་བསམས་པ།

Elle pensa aussi : «

བདག་ལ་རྩལ་ཞིག་མན་ངག་སྟོན་ཅུས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད།

Qui se trouve-t-il qui puisse m'enseigner les instructions des pouvoirs surnaturels ?

གལ་ཏེ་བདག་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། འདི་ན་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ལྟག་དོག་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ལ་རྩལ་ཞིག་ལམ་སྟོན་ཏོ།

Si je me rends auprès de ces nonnes, étant donné qu'ici les nonnes sont jalouses, elles ne m'enseigneront pas la voie des pouvoirs surnaturels.

དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་སྟན་སྟེབས་ <«ཕེ»> <«ཞེས་»>སྟེན་པར་དཀའ་ <«ཁྱེ»>དག་པ།

il est difficile de se faire entendre des moines (lit. il est difficile d'arriver [jusqu'à] leur oreille), et

བདག་ཅག་གཞུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་ཟེར་དུ་ཡང་མི་བརྟུབ་ན།

si je ne parviens même pas à parler à ceux qui vivent dans notre vihāra,

རྩལ་ཞིག་ལམ་གྱི་ <«གཡང་»> <«ཕེ»>མན་ངག་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་གྱིས་ <«ཞེས་»>ཀྱི།

il va sans dire [qu'il sera impossible] qu'ils m'enseignent les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

Et si j'allais trouver le Groupe des Six ? Ils sont des parents éloignés, donc ils voudront toujours que je réussisse et ils seront toujours prêts à m'aider. Comment faire ? Je vais m'attirer leur sympathie en leur faisant des cadeaux. Je leur adresserai ensuite ma requête. » Elle les invita chez elle. Quand ils furent comblés des nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains, elle se prosterna à ses pieds et dit : « Êtres sublimes, veuillez m'écouter. Je voudrais obtenir les pouvoirs surnaturels. Je sais qu'il vous est possible de m'expliquer comment les obtenir, aussi je vous demande de me donner les instructions pour les développer. Je voudrais les recevoir de votre part. »

མ་ལ་

Décidément,

བདག་ཕྱག་ཟླ་ནམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། དེ་དག་བདག་གི་གཉེན་^{<«གཡུང་»——«ལེ་»མཉེན།>} ཡིན་པས། རྟག་ཏུ་བདག་གི་དོན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཕན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།

si je vais auprès du Groupe des Six, puisqu'ils font partie de mes proches et qu'ils souhaitent la réussite de toutes mes entreprises et voudront toujours m'aider,

དེ་དག་གིས་ནི་བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཀྱང་རུས་ན་

ils sont en capacité de m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Dans ce cas,

བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།

comment vais-je procéder ?

ཐོག་མ་^{<«ཙྰ་མང་»} ཁོ་ནར་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་གཅེས་ས་^{<«ལེ་»གཅེས་ས། «ཙྰ་»གཅེས་ས།>} ལ་

Pour commencer, je les mettrai en bonne disposition avec des biens matériels, puis

ཕྱིས་བདག་གིས་འདི་དག་ལ་དོན་དེའི་གསོལ་བ་གདབ་བོ་སྟུམ་

je leur adresserai ma requête. »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

དེས་དེ་དག་སྐྱོན་བྲངས་ཏེ།

elle les convia et

རང་གི་ལག་ནས་བཟང་པོ་དང་བཅའ་བ་གཅིང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་ཆོས་པར་^{<«གཡུང་»ག།>} བྱས་ནས།

elle les satisfit de nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains et

ཁླད་པ་ལ་བྱུག་འཆེལ་ཏེ་

se prosterna à leurs pieds et

སྐྱུས་པ།

dit : «

འཕགས་པ་དག་

[Êtres] sublimes,

མཆིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

veuillez écouter (lit. savoir) [ce qui suit].

བདག་ནི་རྩུ་འཕུལ་བསྐྱབ་^{<«ཞོལ་»སྐྱབ།>} པར་འཆེལ་ལ་^{<«ལེ་»ཞོལ།>}

Je voudrais développer les pouvoirs surnaturels. De plus,

ཆེད་ཀྱང་^{<«གཡུང་»ལེ་ཀྱང་།>} བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་སྟོད་གྱིས་^{<«ཞོལ་»གྱི།>}

il vous est possible de m'enseigner la voie des pouvoirs surnaturels.

Donc,

བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་དུ་གསོལ།

veuillez m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

ཁྱེད་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིས་རྩལ་བསྐྱེད་པར་འཆའ་ལོ། །

Grâce à vous, j'aimerais développer les pouvoirs surnaturels. »

« Sthūlanandā, répondirent-ils, ne connaissez-vous pas le diction ?

“À personne tu ne donneras ta science ;
Que ta science disparaisse quand tu mourras.
Contre une autre science tu l’échangeras,
Ou contre des services et des richesses.”

Ceci étant, si vous voulez accomplir les pouvoirs surnaturels avec notre aide,
commencez par nous inviter pendant trois mois et offrez à chacun de nous les six
objets. » Elle se prosterna à leurs pieds et dit : « Montrez-moi le moyen d’obtenir les
pouvoirs surnaturels. Je ferai ce que vous voulez. »

སྒྲུབ་མེས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

ཚོམ་དགའ་ལོ།

Sthūlanandā,

འག་པ་སྤུ་ལ་འད་སྤྱོད་མི་བྱ། །

"À personne ne donneras-tu ta science.

འག་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་བྱ། །

Tu mourras avec ta science

ཡང་ན་འག་པས་འག་པ་བརྒྱ། །

Ou tu échangeras ta science contre une autre,

ཡང་ན་སྤྱི་བྱ་ནིར་ཕྱིར་སྤྱོད། །ཞེས་

Ou tu la donneras contre des services ou des richesses."

བྱ་བ་ཁྱོད་ <«གཡང་» «ལི་» «པེ་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞེས་» བྱིན། > ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ།

n’as-tu pas entendu ceci ?

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་

Ceci étant,

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དེད་ལས་ <«གཡང་» «ལི་» «པེ་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞེས་» ཁྱེད་དེད་ལས། «བྱ་» ཁྱོད་དེད་ལས། > རྩལ་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་ <«ཞེས་» སྒྲུབ། > པར་འདོད་ན།

si tu veux accomplir les pouvoirs surnaturels avec nous (lit. depuis nous),

སྤར་མེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་རྩལ་ལ།

avant tout, invite-nous pendant trois mois et

དེ་དེ་ལ་ཡང་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་བྱུག་བྱུག་ལྟེ་ཅས་

offre à chacun de nous les six objets. »

བྱས་སོ <«གཡང་» «པེ་» «ཞེས་ན།» > །།

dirent-ils.

དེ་ནས་དེས་རྟེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་

Alors, elle se prosterna à leurs pieds et

སྒྲུབ་པ།

dit : «

བདག་ལ་རྩལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཅིག་དང་

Veuillez m’enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Alors,

དེ་བཞིན་དུ་བགྱིདོ།

je ferai comme vous demandez (lit. comme ceci). »

Ils lui donnèrent les instructions suivantes : « Sœur aînée, au début, faites attention à rendre votre corps plus léger. Après, par l'habitude que vous aurez acquise, obtenir les pouvoirs surnaturels vous sera aisé. »

« Comment dois-je rendre mon corps plus léger ? » demanda-t-elle.

« D'une part, réduisez votre nourriture le temps qu'il faut. D'autre part, le premier jour, entraînez-vous à sauter de la hauteur d'un siège sur lequel vous aurez grimpé. Puis, le jour suivant, sautez depuis deux sièges empilés. Du troisième au septième jour, ajoutez un siège et continuez de vous entraîner. Après, grimpez sur un toit et sautez de cette hauteur. Alors, votre corps sera familiarisé à cet exercice et il sera devenu léger. À ce moment, vous accéderez facilement aux pouvoirs surnaturels du fait de votre entraînement. »

དྲུག་མྱེ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui dit : «

ཆེ་ཞེ་

Sœur aînée,

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐེང་། <«གཡུང་» «པེ་» «ཐི»> ལུས་ཟོན་ཡང་བར་བྱིས་དང་།

avant toute chose, prenez la précaution de rendre votre corps plus léger. Puis,

ཕྱིས་གོམས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་འཕུལ་དཀའ་བ་མེད་དོ།

après, du fait de la familiarisation, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

བདག་གིས་ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་ལུས་ཟོན་ཡང་བར་བྱི། <«གཡུང་» «པེ་» «ཐི»>།

Par quel moyen dois-je prendre la précaution de rendre mon corps plus léger ? »

དེ་དྲུག་གིས་སྒྲུས་པ།

Ils dirent : «

རེ་ཞིག་ཁ་ཟས་ཅུང་དུ་ཟོ། <«གཡུང་» «པེ་» «ཐི» «ལོ་» «ཐོ་ལ་»> ཞིག་།

Pour un temps, mangez peu de nourriture.

དེ་ནས་དང་པོ་ནི་ཉིན་པར་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོགས་པ། <«གཡུང་» «པེ་» «ཐི» «ལོ་» «ཐོ་ལ་»> ལ་

Ensuite, le premier jour, grimpez sur un petit trône et

མཆོངས་ཞིག་།

sautez.

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དེ་ <«ཐོང་» «ལོ་ལ་»> ཉིན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟུགས་ <«གཡུང་» «པེ་» «ཐི» «ལོ་» «ཐོ་ལ་»> ཐུས་ལ་

De même, le jour d'après, empilez deux petits trônes et

དེའི་སྟེང་དུ་ <«གཡུང་» «ཐི»> འཛོགས་ནས་

grimpez dessus et

དེ་ལ་མཆོངས་ <«གཡུང་» «པེ་» «ཐོངས་»> ཞིག་།

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཁྱེད་ <«གཡུང་» «ཐི»> བདུན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཟུགས་ལ་

De même, empilez un petit trône de plus à partir du troisième jour jusqu'au septième et

དེའི་སྐྱོད་དུ་འཛོམས་ཏེ་

grimpez dessus et

དེ་ལས་མཆོངས་ཤིག །

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ལང་ཐོག་ <«གཡུང་»རྟོག་«ལི་»>«ཙྰ»ཐོག་སྤྱོད་ནས་[23a]ཀྱང་མཆོངས་ཤིག་དང་

De même, sautez aussi depuis le toit. Ainsi,

དེའི་ཆོ་གོམས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་ལུས་ཟེན་ཡང་བར་འགྱུར་རོ། །

à ce moment, du fait de la familiarisation, votre corps sera devenu plus léger par précaution.

དེའི་འོག་དུ་གོམས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

Après ça, la familiarisation [à ceci] vous fera accomplir les pouvoirs surnaturels. »

Sthūlanandā appliqua les instructions exactement comme elles les avaient entendues.

Le septième jour, elle se brisa le dos en tombant du haut des sept sièges. « Êtres sublimes, dit-elle alors au Groupe des Six, regardez ce qu’il m’arrive. Je n’ai toujours pas de pouvoirs surnaturels. Maintenant, que dois-je faire ? »

དེ་ནས་དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཆོན་མོ་དག་འཛོམས། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་མན་ངག་བསྟན་པ་དེ་ <«གཡུང་»>«ལི་»>+དག་གིས། <«ཙྰ»>བཞིན་དུ་བྱས་ནས་

Ensuite, dès qu’elle entendit ceci, Sthūlanandā suivit (lit. fit) les instructions qu’ils lui avaient enseignées et

ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་དེས་ཁྱེུ་ <«གཡུང་»>«ཙྰ»>བདུན་བརྟེན་གས་ <«གཡུང་»>«ལི་»>«རྩྭ་»>«རྩྭ་»>«ལས་མཆོངས་ནས་

le septième jour, elle sauta des sept petits trônes empilés et

ཁྱོད་པ་ཆག་གོ། <«གཡུང་»>«ལི་»>«རྩྭ་»>། །

se brisa le dos.

དེ་ནས་དེས་རྩུག་ཕྱེ་རྩམས་ལ་བསྟན་ <«གཡུང་»>«རྩྭ་»>དེ།

Alors, elle l’expliqua au Groupe des Six : «

འཕགས་པ་དག་ <«གཡུང་»>—དག་

[Êtres] sublimes,

བདག་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་གྱིས་

je suis dans cette situation (lit. je suis uniquement comme ça),

མ་མཆིས་ན།

je n’ai pas [obtenu les pouvoirs], donc

དྲི་ <«ལི་»>«ལོ་»>དེ། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་

maintenant, comment [dois-]je faire ? »

བྱས་སོ། །

dit-elle.

« Tout ce que nous savons, répondirent-ils, nous vous l’avons expliqué : la manière de rendre votre corps plus léger par précaution, puis l’accès facilité aux pouvoirs surnaturels. À partir de là, ce que vous faites ne nous regarde plus. »

རྩུག་ཕྱེ་རྩམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟུས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

བདག་ཅག་གིས་ཅི་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི་ཁྱོད་ལ་ <«ཙྰ»>+ག། བསྟན་ཟིན་ཏེ།

Nous vous avons enseigné toutes les instructions que nous connaissons :

ཐབས་འདིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཟེན་ཡང་བར་གྱུར་ལ།

par tel moyen, votre corps deviendra plus léger par précaution et
ཐུས་རྒྱུ་ལྟུང་ཡང་དཀའ་བ་མིན་དོ།

par la suite, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles.

དེ་ཕན་ཅན་ <«གཞུང་» «ལེ་» «སྒྲུང་» «ཞེས་» རྟེན་> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་པར་ཟད་དོ།

En dehors de ça (lit. à partir de là), ce que vous devez faire (lit. comment vous ferez), c'est à vous de voir (lit. vous le savez vous-même). »

Cette réponse l'enserra toute entière dans une colère intense. Elle les força à avouer la tromperie. Elle les humilia en public, eux qui étaient de passage dans la nonnerie, jusqu'à ce qu'ils perdirent toute envie de recommencer et s'enfuirent au loin. Elle s'assura que tout le monde soit au courant de sa mésaventure, que leurs agissements soient connus. Elle les insulta et les couvrit de honte.

དེ་ནས་དེ་ <«གཞུང་» «ལེ་» རྟེན་> ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དགའ་མོ་ཁྲོ་བའི་ <«སྒྲུང་» «མོ་ཁྲོ་བས། ཞེས་» ཐོ་ཁྲོ་བས།> ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས།

Alors, en entendant ceci, Sthūlanandā donna naissance à une émotion (lit. ce qui enserre entièrement) de colère intense. Alors,

དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་དེ་དག་ཚར་བཅད་དེ་

elle leur fit avouer la tromperie (lit. les défit en débat), eux qui étaient venus au vihāra et

ཞེ་གཅོད་པའི་ཚིག་གིས་དམུས་ལྷུང་ནས་

elle révéla leur imposture avec des propos humiliants et

གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་ <«གཞུང་» «ལེ་» བཀའ་དེ།> དོ།

les expulsa du vihāra.

སྦྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བསྟན་ <«གཞུང་» བཞིན། «ལེ་» བཞིན།> ནས་

elle raconta son aventure (lit. ce sens) à d'innombrables (lit. diverses) personnes et

ཁ་བྱས་ཏེ་

fit connaître leurs agissements (lit. fit de la bouche) et

སྦྱོད་ཅིང་འཕྱས་སོ།

les insulta et les couvrit de honte.

Les moines voulurent en savoir plus et demandèrent au Bienheureux : « Vénérable, les émotions perturbatrices contrôlent et perdent la nonne Sthūlanandā qui voulait acquérir les pouvoirs surnaturels. Elle a convié ces moines pendant trois lunes entières et elle a partagé entre eux de nombreux bols à aumône et de nombreux habits monastiques. Pourtant, elle n'a rien obtenu. Comment est-ce possible ? »

དེ་ནས་སྐྱབས་དེ་དག་སྦྱོང་དག་གིས་ཐོས་ནས་

Alors, à cette époque, les moines l'entendirent et

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ་ <«ཙྰ་»+ཏེ།>

demandèrent au Bienheureux et

འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ།

dirent ceci : «

བཙུན་པ་

Vénérable,

དག་སྦྱོང་མ་ཚོན་མོ་དགའ་མོ་རྒྱུ་ལྟུང་གི་སྦྱད་དུ་དམས་ <«གཞུང་» «ལེ་» ལྷུས།> ཤིང་ཉམས་པར་བྱུང་ལ།

la nonne Sthūlanandā est enserrée et perdue pour [avoir voulu] les

pouvoirs surnaturels. De plus,
 དེས་དགྲ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡར་བྱས་པ་དང་།
 elle les a convié pendant trois lunes entières et
 ལྷ་ <«ཙྰ»+ག> བཟེད་དང་ཚོས་གོས་མང་པོས་ཀྱང་ <«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«རྣར་»«ཙྰ་»«ཞོལ་»+ག> བགོད་ལ།
 elle a partagé entre eux de nombreux bols à aumône et [de nombreux]
 habits monastiques, mais
 དེས་རྩུ་ལྷུལ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཟིགས།
 malgré ceci, elle n'a pas obtenu les pouvoirs surnaturels. Posez-y
 votre regard. »

Le Bienheureux dit : « Ce n'est pas la première fois que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six. Écoutez donc comment ils la trompèrent dans le passé, et comment elle n'obtint pas non plus ce qu'elle espérait.

བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 Le Bienheureux dit : «
 དགེ་སློང་མ་ <«གཡུང་»+ས།> ཚོན་མོ་དགའ་མོ་ནི་རྩལ་གྱིས་ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་བྲིད་པར་མ་ཟད་དེ།
 Ce n'est pas uniquement maintenant que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six. En effet,
 ཇི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བྲིད་དེ།
 la manière dont dans le passé, ils la trompèrent aussi et
 རྟོན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཅིག །
 dont elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens), écoutez-le.

Moines, raconta le Bienheureux, dans un passé lointain, le roi Brahmadatta régnait dans la ville de Vārāṇasī. De nombreux charpentiers travaillaient sur le chantier d'une nouvelle résidence du palais royal. Ils redressaient les troncs tordus au cordeau. La trésorière du roi, une dame bossue, les regardait redresser ces troncs. “Que ces charpentiers sont habiles ! pensa-t-elle. Ces troncs sont rigides et rugueux. Ils parviennent pourtant à les redresser ! En comparaison, mon dos est doux et flexible. Il leur sera aisé de le redresser. Pourquoi n'y parviendraient-ils pas ?”

དགེ་སློང་དག་
 Moines,
 རྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། ཁྱོད་ཁྱེད་བུ་རྒྱ་ཆ་སྤྱི་ན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ <«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«རྣར་»«ཙྰ་»+གྱུ་པོ་བྱེད་དེ།> །
 dans une époque maintenant révolue, dans la ville de Vārāṇasī, le roi Brahmadatta régnait et
 རྒྱལ་པོ་དེའི་པོ་བྲང་ན་ཁང་བཟངས་ <«ཞོལ་»+བཟངས།> ཞིག་གསར་དུ་བྱེད་པ་
 dans le palais de ce roi, une nouvelle demeure était construite.
 དེར་ཤིང་མཁན་མང་པོ་ <«གཡུང་»+ས།> ཞིག་ལས་བྱེད་དེ།
 Là, de nombreux charpentiers travaillaient et
 དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་གང་[23b]ཡིན་པ་ <«ཙྰ་»+གང་ཡིན་པ།> དེ་དག་གིས་ <«གཡུང་»«ལི་»+གིས།> བཏབ་ནས་
 ils traçaient des lignes sur les troncs qui étaient tordus et
 རྩར་པོར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ils les redressaient. Alors,
 རྒྱལ་པོ་དེའི་དཀོར་བ་ <«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«རྣར་»«ཙྰ་»«ཞོལ་»+བཀོད་པ།> བྱད་མེད་སྤྱར་མོ་ཞིག་འདུག་ <«གཡུང་»«ལི་»+འདུག།> པ་དེས། ཤིང་མཁན་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་

རྒྱལ་མོ་མེད་ཀྱི་མེས་པོ་ལོ་རྒྱུས་

une femme bossue était la trésorière du roi. Les charpentiers qui

tracèrent des lignes sur les troncs tordus et

དང་པོར་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་དོ།

qui les redressaient, elle le vit.

མཐོང་ནས་ཀྱང་དེའི་སྒོ་ <«གཡུང་»མོ།> སྒྲེས་པ་

L'ayant vu, elle se dit : «

མིང་མཁན་འདི་དག་ནི་མཁའ་ཏི་ <«གཡུང་»བཏེ། «པེ་»པ་ལྟ།>

Ces charpentiers sont habiles. En effet,

འདི་ལྟར་སྤྲོད་པོ་མཁའ་ <«གཡུང་»«པེ་»«རྩ་»«ཙུ་»འཇུག།> ལ་རེག་ན་རྩུབ་ <«གཡུང་»«པེ་»རྩུབ།> པ་དག་ཀྱང་དང་པོར་ <«གཡུང་»«པེ་»མོ།> སྤྲོད་རྒྱུ་ན།

ces troncs qui sont rigides et rugueux au toucher, s'ils parviennent

à les redresser,

བདག་གི་རྒྱབ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།

il ira de soi [qu'ils parviendront à le faire] pour mon dos qui est

doux et flexible.

ཇི་ <«ཞོ་»མོ།> སྤྲོ་སྤྲོད་མི་རྒྱུས་སྒྲུམ་

Comment seraient-ils incapables de le faire ? »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

Elle alla leur parler : “Seriez-vous capables de redresser mon dos ?”

“Nous en sommes effectivement capables. Mais il nous faudra une récompense :

invitez-nous à manger pendant trois mois et donnez-nous beaucoup d’habits et

d’ornements. Seulement après, nous redresserons votre dos.”

“Je ferai ce qui vous plaira.” dit-elle. Trois mois durant, elle leur servit de nombreux

plats et condiments purs et nobles. Le dernier jour, elle leur offrit des habits et des

ornements.

“Vous avez reçu votre récompense. Maintenant, redressez mon dos.”

དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སྤྲོད་སྟེ།

elle se rendit auprès d’eux et

སྒྲེས་པ།

dit : «

ཀྱུ་

Hé !

ཁྱེད་རྒྱལ་མོ་མེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྤྲོད་པར་བསྐྱུང་བར་ <«གཡུང་»«པེ་»བསྐྱུང་བར།> རྒྱུས་སམ།

Êtes-vous capables de redresser la bosse de mon dos ? »

དེ་དག་གིས་སྒྲེས་པ།

Ils dirent : «

ངེད་ཀྱིས་ <«གཡུང་»«པེ་»ཀྱི།> རྒྱུས་ནི་རྒྱུས་མོད་ཀྱི་

Nous pouvons effectivement le faire (lit. avoir la capacité, nous l’avons),

འོན་ཀྱང་སྤྲོད་ཇི་ <«ལུ་»མོ།> ལོ་མོ་ཅག་ལ་རྩན་པ་བྱིན་ཏེ།

mais avant toute chose, donnez-nous des présents et

ཟླ་བ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་གཡམ་རྩོང་སུ་ལ་

conviez-nous pendant trois mois et

གོས་ <«གཡུང་»མོ།> དང་རྒྱན་མང་པོ་དག་ཀྱང་བྱིན་ཅིག་དང་

donnez-nous aussi de nombreux habits et ornements. Alors,

དེའི་འོག་ཏུ་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་པོར་བསྐང་རོ།

après ça, nous redresserons votre dos. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

ཁྱོད་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་བཞིན་དུ་

Je ferai comme il vous plaira. »

བྱས་ནས་

dit-elle. Puis,

དེས་

ནས།

elle les gratifia de nombreux plats et condiments purs et nobles pendant trois mois et

ཐ་མའི་ཉིན་པར་གོས་དང་རྒྱན་དག་ཀྱང་བྲིན་ཏེ་

le dernier jour, elle leur donna les habits et les ornements et

སྒྲུས་པ།

dit : «

བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་པ་སྒྲུབ་ལགས་ཀྱིས།

Je vous ai accordé les présents. Alors,

ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་

maintenant, redressez la bosse de mon dos. »

“Sœur aînée, répondirent-ils, les troncs tordus, nous les redressons au cordeau. Nous traçons des lignes et nous les taillons à la hachette. Si vous êtes capables de le supporter, nous tracerons des lignes sur votre dos et nous le taillerons à la hachette”
“Mais j’en mourrais ! Jamais je ne survivrais à un tel traitement !”
“C’est tout ce que nous savons faire, répondirent-ils. Maintenant, le choix que vous ferez ne regarde que vous.”

དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ་

Ils dirent : «

ཆེ་ཞེ་

Sœur aînée,

བདག་ཅག་གིས་ནི་སྤྱང་པོ་ཡོན་པོ་རྣམས་ཐིག་གིས་

nous traçons des lignes sur les troncs tordus et

སྒྲུབ་པ་བཞིན་གས།

nous les taillons à la hache et

དང་པོར་སྤྱང་ན།

nous les redressons. Donc,

གལ་ཏེ་ཁྱོད་

si vous êtes capables de supporter un tel traitement (lit. un tel mal), nous tracerons des lignes sur votre dos et

སྒྲུབ་པ་བཞིན་གས།

nous le taillerons à la hache et

དང་པོར་བསྐང་རོ།

nous le redresserons. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

ཐབས་དེས་ནི་བདག་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ།
 De cette manière, je vais mourrir ;
 བདག་འཆི་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ། །
 je n'ai aucune chance (lit. aucun opportunité de) de vivre. »
 ཤིང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ།
 Les charpentiers dirent : «
 ཁོ་མོ་^{<«ཙ»+ག>} ཅག་གི་^{<«ཞུ»གིས>} ཤེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བད་དེ་^{<«ཙ»དོ>} །
 Ce que nous connaissons est limité à uniquement. Alors,
 དེ་ཕན་ཅད་^{<«སྐར»«ཞུམ»ཅད>} ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་སུ་བད་དོ། །
 après ça, ce que vous ferez dépend de vous (lit. vous le savez vous-même). »

Toute honteuse, voyant qu'elle ne pouvait rien faire, elle se tut et n'osa jamais en parler à quiconque.

དེ་ནས་དེ་སྤྱིངས་ཏེ་
 Ensuite, elle devint honteuse et
 རེ་ཐག་ཆད་ནས།
 perdit tout espoir et
 ཁ་རོག་པར་འདུག་སྟེ།
 se tint en silence et
 སུ་ལ་ཡང་ཅུང་བད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མ་ཤིང་དོ། །
 n'osa en toucher le moindre mot (lit. même un peu) à personne.

Voyez-vous, moines, la vieille dame de cette époque est aujourd'hui Sthūlanandā. Les charpentiers sont aujourd'hui les membres du Groupe des Six. Ils la trompèrent aussi, comme ils l'ont fait maintenant. Elle n'obtint pas non plus ce qu'elle voulait, pas plus qu'elle n'a obtenu de pouvoir surnaturel. »

དག་སྣོད་དག་
 Moines,
 ཇི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་
 qu'en pensez-vous ?
 དེའི་ཆོ། ཤན་མོར་^{<«གཡུང»བཞོད་པར། «ཤེ»བཟན་མོར།>} ལྟར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོན་མོ་དག་འཇོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 À cette époque, cette vieille dame est Sthūlanandā elle-même.
 དེའི་ཆོ་ཤིང་[24a]མཁན་དུ་ལྟར་པ་དེ་དག་ནི་དྲུག་ཇེ་^{<«ལེ»«ཙ»སྟེ།>} འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 À cette époque, ceux qui étaient les charpentiers sont les [membres du] Groupe des Six eux-mêmes. Ainsi,
 དེའི་ཆོ་ཡང་འདི་དེ་དག་གིས་བྲིད་ནས་
 à cette époque, ils la trompèrent et
 རོན་དེ་མ་གྲུབ་པོ། །
 elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens).
 ད་ལྟར་ཡང་འདི་དེ་^{<«གཡུང»—དེ།>} དག་གིས་བྲིད་ནས་
 Maintenant aussi, ils la trompèrent et
 འདི་རྩུ་འཕུལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 elle n'obtint pas non plus les pouvoirs surnaturels.